

*Valamennyi
tagtársunknak*

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

**Boldog
Új
Évet
Kívánunk**

**2017.
január-február**

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

ELŐADÁSOK

a Szemlő-hegyi-barlang vetítőtermében

Január 25. szerda 18 óra

Kovács László Dezső: Ósi Buda vár kutatásának eredményei (Attila hun király várának azonosítása hőkamerával, barlangok, üregek keresési technikával).

A feltárás eredményei, Szikambria városa megtalálása, Trója városával azonos jelentőségű. Ehhez kapcsolódik Keveháza, hun uralkodók központi temetkezési helye.

December 1. szerda 18 óra

Regős József: Szalajka-völgy egy barlangkutató szemével

Egy nagyon ismert hely, de csak kevesen ismerik, hogy milyen föld alatti értékek vannak benne és körülötte. A barlangok kutatását a 80-as évektől a Myotis Egyesület kezdte meg. Ezek régészeti, hidrológiai és öslénytani érdekességeit tárja fel az előadás.

ELŐZETES TÁJÉKOZTATÁS A 2017. ÉVI TANULMÁNYUTAKRÓL

2017. június 10–18. Erdély (Bihar-hegység)

A tanulmányút keretében nem a Pádis-fennsíkhöz köthető klasszikus látnivalókat keressük fel, hanem a nehezebben felkereshető barlangokba szervezünk túrát. Így szerepel a programban a Szelek-barlangja, a Misid-völgy barlangjai (Tutajos-, Király Lajos-, Magyar-barlang), valamint az Oszoj-barlang is.

Szállás: Körösréven, a Corimen vendégházban, közös főzéssel.

Utazás autóbusszal.

Augusztus 4–13. Csavargás Ausztria és Németország (Bajor-Alpok) határterületén, az Inn-völgyében

Látnivalók: Hundsalm-Eishöhle, Tischoferhöhle, illetve német részen Wendelsteinhöhle, Grafenloch és sok minden egyéb). Látogatást teszünk Kufstein városában, illetve két napot töltünk a Wilder Kaiser hegységben.

Szállás kempingekben sátorban, illetve bungalókban, valamint 2 éjszaka turistaházban a Wilder Kaiser hegységben.

Önellátás.

Részletek a március–áprilisi Tájékoztatóban.

Titkárság

TÁJÉKOZTATÁS A 2017. ÉVI TAGDÍJAKRÓL

- teljes árú tagdíj: 6000 Ft
  - tiszteleti tagoknak 600 Ft
  - ifjúsági (14–18 éves) 3000 Ft
  - kedvezményes (diák, nyugdíjas, GYES/GYED) tagdíj 3500 Ft
- Kérésre csekket biztosítunk, továbbá a tagdíjak átutalásához közöljük a Társulat bankszámlaszámát: Kereskedelmi és Hitel Bank 10200830-32310384-00000000
Tájékoztatóként közöljük, hogy a tagdíj naptári évre szól és tárgyév február utolsó napjáig teljesítendő.

TÁRSULATI HÍREK

Rendezvények

Az őszi folyamán az MKBT több rendezvényen is megjelent, megismertette, népszerűsítve a barlangkutató, barlangvédelmi, barlangászati.

Az FM Vadonleső programja által meghirdetett „Az Év Emlőse a Denevér” eseménysorozat keretében 2016. szeptember 10-én Abaligeten került sor az I. Abaligeti Denevér-lógásra, ahova az MKBT is meghívást kapott. A Társulat nevében Kosztra Barbara és Szabó Zoltán állt helyt az MKBT standjánál, ahol barlangi kötéltechnika kipróbálási lehetőség és egyéb köteles-mászós játékok mellett karsztmodell, barlangi képződmények és denevéres kvíz várta az igen nagyszámú érdeklődőt (a rendezvényen 2500–3000 látogató jelent meg). A köteles feladatokhoz a felszerelést Krkos Márktól, a többi játékot Egri Csabától és Borzsák Sárítól kaptuk kölcsön. Csabáék este nagy sikerű 3D vetítést tartottak, napközben pedig a standnál segítettek. A köteles játékokban egész nap közösen álltuk a gyerekek rohamát a Pro Natura csapatával – Illés Andi, Fodor István, Milotta Péter, Hetényi Rita és Jakab Sándor –, valamint az Ariadnés Marozs Ágival és Lenkei Péterrel. Az SZKBE is jelen volt egy standdal.

Foto: Takács András Attila

A Magyar Földtani Társaság meghívására november 12–13-án az MKBT megjelent a Természettudományi Múzeumban megrendezett Földtudományos Forgatagon, ahol standunknál mintegy 2800 látogatónak volt lehetősége megismerkedni a barlangok és a barlangászat világával. A gyerekek és a felnőttek között is igen nép-

Foto: Krkos Márk

szerű volt a locsolgató karsztmodell, a denevéres és barlangi képződményes kvíz, melynek helyes megfejtői egy-egy – előző nap gyűjtött – nummuliteszt (2016-ben az Év ősmaradványa) kaptak jutalmul. A rendezvényen heten képviseltük a Társulatot és fogadtuk a látogatókat a standnál (Izápy Viktor, Krkos Márk, Povázsay Zoltán, Steierlein Ildikó, Tarczy Zsófia, Tóth Éva Mária és Kosztra Barbara).

Karszt és Barlang az Országos Széchényi Könyvtár digitális archívumában

Szenti Tamás munkájának köszönhetően az Országos Széchényi Könyvtár honlapján (Digitális Könyvtár, Elektronikus Periodika Adatbázis, <http://epa.oszk.hu/02900/02993>) digitális formában elérhető a Karszt és Barlang folyóirat 1961–2011 közötti összes évfolyama. A folyóirat szkennelt oldalai számonként egyben és cikkenként külön pdf fájlban is elérhetők, a címek szövegében tehát lehet keresni. Köszönjük Tamás munkáját!

Sziklamászó engedélykérelmek

A Társulat sziklamászási engedélyt kért néhány magyarországi sziklafalra az érintett területek hatóságainál **az MKBT tagjai részére**.

Az alábbi sziklafalakra adtunk be engedélykérelmet:

- Kis-Svábhegy (Bp.), Róka-hegyi bánya (Bp.), Oszoly-tető (Csobánka), Francia-bánya (Bp.), Kecse-hegyi köfajtó (Bp.);
- Csókakő (Vértes), Cuha-völgy (Vinye), Sziklamászó Meredély (Csesznek), Ördög-árok (Bakonyoszlop), Vár-völgy (Várpalota), Koloska-sziklák (Balatonfüred), Kő-völgy (Dörgicse), Balatonederics, Pázmándi sziklák;
- Bajóti Öreg-kő, Kő-hegy (Mogyorósbánya), Bánya-hegy 6. sz. bányaudvar (Tardos),

Kis-Gerecse köfajtó (Süttö), Turul-sziklák (Tatabánya);
 - Kis-Csókakő (Mátrakeresztes), Báránykő (Mátrakeresztes), Hollókő (Pálosvörösmart), Felsőtárkány, Dédes (Nagyvisnyó), Hámor (Miskolc), Fehérkő (Miskolc), Kőpüskő (Miskolc), Örvénykő (Varbó), Sólyom-kő (Fony), Sólyom-bérc (Háromhuta).

Amint az engedélyek megérkeznek, azokat a barlang.hu Dokumentumtárában

(*Engedélyek* könyvtár) elérhetővé tesszük, ezzel egyidejűleg a beérkezésükről tájékoztatjuk a Tagságot a levelezőlistán és a honlapon keresztül. A Róka-hegyre és a Kis-Sváb-hegyre már megérkezett az engedély.

Nyomatékosan felhívjuk az engedély adta lehetőséggel élők figyelmét, hogy az egyes engedélyekben foglalt előírások betartása mindenki számára kötelező!

Elnökség

Tájékoztató a Társulat munkájáról

Az elnökségi ülések jegyzőkönyveiben bővebben olvashattok a Társulat Titkársága, Elnöksége és Felügyelőbizottsága által végzett munkáról. A roppant érdekes jegyzőkönyvek a barlang.hu Dokumentumtárában érhetőek el.

TÁMOGATÓINK

Czakó László 6500 Ft
 Adventure Caving 40 000 Ft

MOL Új Európa Alapítvány 1 455 000 Ft (Verocs Szakosztály részére).

Támogatóink nagylelkű adományait ezúton is köszönjük.

A 2016. ÉVI CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT EREDMÉNYEI

A Földművelésügyi Minisztérium anyagi támogatásával, a Társulat ismét meghirdette az idén kerekén 40 esztendő múltára visszatekintő Cholnoky pályázatot annak érdekében, hogy a hazai karsztvidékeken és barlangokban végzett kutatómunka színvonalas dokumentálásának ösztönzésével gyarapítsa a Társulat adattárában, illetve az országos barlang-, forrás- és víznyelő-nyilvántartásokban mindannyiunk számára hozzáférhető információk körét.

A pályázaton – miután kiírására tavaly nem volt lehetőség – ezúttal két év (2014 és 2015) eredményeivel lehetett indulni. Ez azonban láthatóan nem növelte a tagság érdeklődését: a pályázatra az előzőhöz hasonlóan gyér számú, összesen 6 pályamunka érkezett. A három tagú bíráló bizottság (dr. Leél-Össy Szabolcs, Egri Csaba és Takácsné Bolner Katalin) a benyújtott 2 csoportos és 4 egyéni pályaművet a meghirdetett szempontok szerint értékelte és pontozta. Az eredmények ünnepélyes

kihirdetésére az Egerben rendezett Szakmai Napok keretében, november 19-én került sor.

I. díj – 150 000 Ft

Ariadne Karszt és Barlangkutató Egyesület, 84 pont

Az Egyesület Évkönyve ismét kiemelkedett a Cholnoky pályázatra benyújtott anyagok közül, hiszen a jól szerkesztett, gazdag fotóanyaggal illusztrált kötet most is jelentős eredményekről számol be. A Pilis hegységben 2014–2015-ben végzett feltáró kutatásaik révén az Ajándék-barlang hossza 1 km-rel, az Ariadne-barlangrendszeré pedig 600 m-rel növekedett; s 100 m nagyságrendű továbbjutást értek el a bükki Palota 2. sz. barlangban és az Esztramoson is. A feltárások menetét szakszerűen dokumentáló, olvasmányos naplórészletek mellett az évkönyv számos érdekes és értékes szakmai megfigyelést és adatot is tartalmaz, amelyek közül a harmadik éve folyó vízkémiai és stabilizotóp-vizsgálatok eredményei emelendők ki. A pályázatból leginkább csak az új szakaszok térképi dokumentációja hiányolható.

II. díj – 120 000 Ft

Virág Magdolna: „A Rózsadombi barlangok térinformatikai elemzése” c. szakdolgozata, 81 pont

A pályázó geográfus-szakdolgozata a rózsadombi barlangok sajátosságait és környezeti összefüggéseit vizsgálja térinformatikai módszerek alkalmazásával. Ehhez a különböző szakterületek térképanyagán (pl. geomorfológiai, építésföldtani, tektonikai, lejtőkategória-térképek) kívül archív adatokat és adattári forrásokat is felhasznált, és elkészítette a nagy barlangok járatirány-elemzését. Bár a vizsgálat új-

szerű felismeréseket nem eredményezett, a különféle információk együttes ábrázolása látványosan támaszt alá számos korábbi megállapítást, mint pl. a szerkezeti elemek és a barlangjáratok szoros kapcsolata, vagy a járatok és a felszínmorfológia összefüggésének hiánya. Dicséretes a rengeteg színes térképpel, ábrával, fotóval és diagrammal illusztrált dolgozat igényes kivitele és szakmai alaposága is.

III. díj – 100 000 Ft

MKBT Vulkánszpeleológiai Kollektíva, 65 pont

A Kollektíva igényes kivitelű évkönyvei a szokásos részletességgel és az 1980-as évek óta változatlan felépítésben mutatják be a 2014-ben és 2015-ben végzett tevékenységüket. Sajnos a két vaskos kötet tartalmának jelentős része (mint például a mesterséges balatonkenesei Tatár-likak, az Auckland környéki lágbarlangok, és a dicséretesen aktív csoportélet ismertetése) nem minősül a kiírás szerinti, *hazai karszterületeken és barlangokban végzett kutatásnak*; avagy korábbi anyagaikat ismétli kis kiegészítéssel. Változatos témájú további tanulmányaik közül kiemelő vizont a nemkarsztos barlangok képződményeinek átfogó osztályozása, és egy tucat új, a zárt szelvény kívánalmának is megfelelő nemkarsztos barlang példamutatóan alapos, térképekkel és immár digitális fotókkal illusztrált dokumentálása.

Pénzjutalom (40 000 – 40 000 Ft)

Csepreghy Ferenc József: „A Pénz-pataki-víznyelőbarlang bűvópatakjával kapcsolatosan végzett hidro-geológiai vizsgálatok összehasonlítása” c. tanulmánya, 60 pont

A pályamunkából kitűnik, hogy szerzője nemcsak a Pénz-pataki-víznyelőbarlangot, de annak irodalmát is jól ismeri: a barlang áttekintő bemutatása mellett értékes összefoglalót közöl a korábbi kutatásokról is. A címbeli téma kidolgozása sajnos ezekhez képest jóval szűkszavúbb, és a hivatkozott irodalmakat nem ismerők számára nem is mindig világos. Szívesen olvastunk volna bővebben a vízszint-változásokkal kapcsolatos megfigyelésekről és az egyéni vizsgálati eredményekről is, ám a tanulmány kurtán-furcsán, szinte befejezetlenül ér véget.

Kocsis Ákos: „Aggteleki karszt, Keszthelyi-hegység, Gerecse, Budai-hegység, Déli-Bakony, Pilis” c. fotó- és video-dokumentációja, 60 pont

Az összeállítás – bár egyes esetekben csak egyetlen kép erejéig – összesen 25 barlangról és víznyelőről készült fotókat és videókat tartalmaz. Közülük dicséretes a nagy barlangi tereket ábrázoló pár kép; az időszakos víznyelőbarlangokat működés közben bemutató anyagok pedig kifejezetten komoly dokumentációs értéket képviselnek, hiszen ilyen hiánypótló felvételek csak ritkán és akkor is csak rövid ideig készíthetők el. Kár, hogy ezekhez semmi kiegészítő információ nem kapcsolódik, még a felvétel időpontja is csak a fájlok háttéradataiból derül ki.

Szenti Tamás: „Jelentés a 2015-ben végzett barlangkutatással kapcsolatos tevékenységről” c. pályázata, 60 pont

A cím valójában 19 fokozottan védett és 10 egyéb barlang, valamint egyes barlangkutatáshoz kapcsolódó személyek és fogalmak – így például a Cholnoky pályázat – Wikipédia-szócikkének korrekt összeállítását takarja, amihez a pályázó hatalmas adattömeget dolgozott fel. Külön értéket képvisel a bőséges és többnyire PDF-formátumban letölthető vagy linkelt irodalomjegyzék; de a szóisméltésekben bővelkedő és olykor magyartalan fogalmazásmódon van még mit javítani, és a szerző nemigen élt az illusztrációs lehetőségekkel sem.

*

Csepreghy Ferenc József a neki megítélt pénzjutalomról utóbb lemondott, mivel az „cél szerinti juttatásnak” minősülve a Társulat alapszabálya értelmében összeférhetetlen a Felügyelőbizottság elnökeként betöltött tisztségével. Így a bíráló bizottság rendkívüli ülésén azt a döntést hozta, hogy a fennmaradt összeggel az I. díj értékét egészíti ki.

Takácsné Bolner Katalin

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

BESZÁMOLÓ A 2016. ÉVI BARLANGKUTATÓK SZABLYÁR PÉTER SZAKMAI TALÁLKOZÓJÁRÓL

Nagy sikerrel lezajlott a 2016. november 18–19-én Egerben megrendezett Barlangkutatók 'Szablyár Péter' Szakmai Találkozója. A 147 fizető résztvevő a két nap alatt 38 előadást hallgathatott meg 8 tematikus szekcióban. Az előadásokon kívül 18-án napközben buszos kirándulás, este Egri Csaba 3D vetítése, 19-én este az Inverse Everest csapat beszámolója, majd a barlangász-zenekarok tagjainak akusztikus öröm-

Foto: Virág Magdolna

Foto: Berentés Ágnes

Foto: Virág Magdolna

Foto: Virág Magdolna

zenélése, 20-án délután pedig a Varázstorony látogatása szolgált kiegészítő programként. A szervezők rengeteg pozitív visszajelzést kaptak, mind az előadások színvonalát, mind a szervezést illetően, különösen nagyra értékelve az előadások időkeretének betartatását, a jó helyszínt és a regisztrációs díjban foglalt étkezést. Kifogásként csupán az előadások utáni kérdések lehetőségének hiányát említették. A rendezvény az elnyert támogatásnak és magas részvételi létszámnak köszönhetően nyereséges volt. 62 résztvevő választotta a 2017-es tagdíj befizetés lehetőségét alacsonyabb részvételi díj fejében.

A legjobb előadásra vonatkozó szavazólapokat összesítettük, melyek alapján a résztvevők Szabó Zoltán, Krkos Márk és Lukács László „Ú'88, hazám, hazám, avagy a paradicsom meghódítása” című előadását találták a 2016-os szakmai napok legjobb előadásának. Az előadók jutalma egy egy-éves Földgömb folyóirat előfizetés, az Elnökség felajánlásában. A tíz legjobbra értékelt előadót az Elnökség felkérte egy hosszabb, részletesebb előadás megtartására a szerdai MKBT előadások keretében, lehetővé téve a Szakmai Napokon hiányolt kérdések részletesebb körbejárását, megvitatását. A Szakmai Napok előadásai pdf formátumban elérhetőek a barlang.hu Dokumentumtárában a *Rendezvények/Szakmai Napok 2016* könyvtárban.

A rendezvény sikeres lebonyolítása rengeteg munkát igényelt, amelyért minden segítőt köszönet illet, közülük is kiemelve Csépe-Muladi Beátát és Csépe Zoltánt, valamint Egri Csabát (aki csak a pénteki vetítés kedvéért utazott Egerbe).

A rendezvényt a
Nemzeti Kulturális
Alap támogatta

Kosztra Barbara

Speleo Sport Árlista 2016

Cordura overall (700 g./m²) extra nagy foltokkal: 24 500 Ft.

Standard overall cordura foltozással: 21 500 Ft.

Hobby overall: 18 500 Ft.

Műnyúl: 11 000 Ft.

Cserélhető betétes térdvédő: 4200 Ft.

Szoszos bag, kicsi:	2500 Ft	Nagy:	2800 Ft
Bag 40L:	6800 Ft	Bag 60L:	7800 Ft
Bag 80L:	9000 Ft	Expedíciós bag:...	11 000 Ft
Petzl Stop:	6500 Ft	Pantin:	15 150 Ft
Croll:	12 050 Ft	Ascension:	14 350 Ft
Vertex:	20 550 Ft	Elia-Elisos:	14 600 Ft
Myo RXP:	22 100 Ft	Myo:	21 500 Ft
Tikka XP:	13 750 Ft	Tikka RXP:	24 350 Ft
Fixo Duo:	30 100 Ft	Duo Led14:	35 850 Ft
Fenix HP 12: max 900 lumen!	21 800 Ft		
Fenix HP 30: max 900 lumen! aksival, töltővel:	39 500 Ft.		
Fenix HP 25: 360 lumen, 4 db AA elemmel:	22 000 Ft.		

Üdvözlettel:
Kocsis András

Elérhetőség: www.speleo.hu

1094. Bp. Balázs Béla u.30.

06 20 367 6964,

06 1 785 9551

Nyitva tartás: h-k-sz: 10–18 óráig,
csütörtök: 10–19 óráig,
péntek: 10–17 óráig.